

בית משפט השלום בירושלים

22 נובמבר 2016

ת"פ 16-07-48225 מדינת ישראל נ' ברלנד (עציר)

לפני כבוד השופט ירון מינטקביץ

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אליעזר ברלנד (עציר)

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד יובל קדר
 ב"כ הנאשם עו"ד אפרים דמרי
 הנאשם בליווי שב"ס

מיני-רציו:

* ביהמ"ש גזר את דינו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של מעשה מגונה ובעבירה של תקיפה. נקבע כי יש לכבד את הסדר הטיעון ולהשית על הנאשם את העונשים להם עתרו הצדדים.

* עונשין – ענישה – הסדר טיעון

* דיון פלילי – הסדר טיעון – כיבוד

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בשתי עבירות של מעשה מגונה ובעבירה של תקיפה.

בית המשפט גזר את דינו של הנאשם, ופסק כלהלן:

יש לכבד את ההסדר ולהשית על הנאשם את העונשים להם עתרו הצדדים. כנגד חומרת המעשים בהם נכשל הנאשם, עומדים שיקולים כבדי משקל, המצדיקים שלא למצות עימו את הדין: הנאשם יליד 1937 ואין לחובתו הרשעות קודמות. מטעוני הצדדים עולה, כי הנאשם סובל ממספר בעיות בריאותיות, ונזקק לטיפולים רפואיים במהלך מעצרו.

מטעוני המאשימה עולה, כי ברקע ההסדר עמד קושי ראייתי. זהו שיקול לגיטימי, המצדיק הקלה בעונש, וחזקה על המאשימה כי בחנה היטב את חומר החקירה והצהרתה משקפת את המצב הראייתי לאשורו.

לאור התיקונים המשמעותיים שנעשו בכתב האישום, העונש המוסכם אינו חורג לקולא מרמת הענישה הנוהגת. נתון בעל משקל משמעותי ביותר הוא הודאתו של הנאשם במיוחס לו. ההודאה חסכה מהמתלוננות את הקושי הניכר הכרוך במתן עדות וחקירה נגדית, ויש בה ללמד על הפנמה של הפסול

במעשים. בנסיבותיו המיוחדות של מקרה זה, יש להודאתו של הנאשם משקל מיוחד, בכך שהיא משדרת מסר של קבלת אחריות של הנאשם על מעשיו, לא רק כלפי בית המשפט, אלא גם כלפי קהילתו וחסידיהו. לאור כל אלה, הסדר הטיעון שבין הצדדים סביר והולם, ומשקף איזון ראוי שבין חומרת המעשים והכיעור שבהם מחד, ובין נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהן גילו ומצבו הבריאותי ומשקלה של הודאתו מנגד.

גזר דין

רקע

בזמנים הרלוונטיים לאישום (השנים 2011-2013) עמד הנאשם בראש קהילה חסידית, אשר חבריה התרכזו בערים ירושלים וביתר עלית, בהן התגורר גם הנאשם. במסגרת מעמדו של הנאשם כראש הקהילה הוא נהג להפגש עם חברי הקהילה ועם אחרים, לצורך הדרכה רוחנית, מתן ברכה או יעוץ.

בעקבות הסדר טיעון שבין הצדדים, הורשע הנאשם על פי הודאתו בשתי עבירות של מעשה מגונה ובעבירה של תקיפה. ואלו עובדות האישומים:

אישום ראשון

ביום 28.10.11 פגש הנאשם בביתו בירושלים את מתלוננת מס' 2, אחת מחברות הקהילה, אשר היתה אז כבת עשרים, והגיעה אליו יחד עם אמה, על מנת לבקש את עזרתו וברכתו. הנאשם ביקש ממתלוננת מס' 2 להכנס אל החדר בו קיבל מבקרים, אמר לה כי הוא אביה, חיבק אותה בחזקה ואמר לה כי התגעגע אליה והתפלל לבואה וכי יחבק אותה עד צאת השבת.

אגב כך, נצמד הנאשם למתלוננת מס' 2, הניח את ידו על חזה למשך מספר שניות ונישק אותה בצוארה.

מתלוננת מס' 2 קפאה תחילה, ולאחר מכן דחפה את הנאשם וניסתה להתרחק ממנו, אך הוא המשיך להצמד אליה. תוך כדי כך הורה הנאשם למתלוננת לקרוא שתי תפילות, והמשיך להצמד אליה. לאחר מכן אמר הנאשם למתלוננת מס' 2 כי הוא לקח על עצמו את כל עבירותיה וכי היא נקייה. עוד אמר הנאשם למתלוננת מס' 2, כי ייתן לה כסף על מנת שתוכל לקנות מכונית ולבוא אליו מדי יום.

בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בעבירה של מעשה מגונה.

אישום שני

במהלך שנת 2012 הגיעו אל ביתו של הנאשם בביתר עלית מתלוננת מס' 4, חברה בקהילה אשר היתה אז כבת שמונה עשרה, יחד עם בעלה, מתלונן מס' 5. הנאשם הורה למתלוננת מס' 4 להכנס

לחדרו לבדה ואז אחז בה וחיבק אותה כשהוא מולה. לאחר מכן עמד הנאשם מאחורי מתלוננת מס' 4, חיבק אותה ומישש את חזה. אגב כך, נישק הנאשם את מתלוננת מס' 4 בצווארה, בפניה ועל שפתיה, ואמר לה כי במעשיו הוא מעלה אותה אל עולם האצילות.

בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בעבירה של מעשה מגונה.

אישום שלישי

בשל המעשים מושא האישום הרביעי עזב מתלונן מס' 5 את קהילתו של הנאשם והעלה בפני אנשים שונים טענות אודות התנהלותו של הנאשם במישור המיני. לנאשם נודע על טענותיו של מתלונן מס' 5 ועל כן הורה לשני חברים בקהילה להכות את מתלונן מס' 5.

בתחילת חודש פברואר 2013, בשל הוראתו של הנאשם, תפסו שני חברי הקהילה את מתלונן מס' 5 ברחוב באיזור שכונת מאה שערים, השכיבו אותו על הכביש וסטרו לו.

כמו כן ביום 15.2.13 היכו שני חברי הקהילה את מתלונן מס' 5 פעם נוספת בבעיטות ואגרופים, עד אשר הגיעו למקום אנשים אשר הרחיקו אותם מהמתלונן.

בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בתקיפה. שני חברי הקהילה הורשעו בתקיפתו של מתלונן מס' 5 ונגזרו עליהם עונשי מאסר שרוצו בעבודות שירות.

לאחר חשיפת המעשים נמלט לחו"ל והוסגר לישראל לאחר הליכים. הנאשם נמצא במעצר, בארץ ובחו"ל, מאז יום 7.4.16.

הסדר הטיעון

ביום 17.11.16 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו עותרים שני הצדדים לגזור על הנאשם עונש מוסכם של 18 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים (25,000 ש"ח למתלוננות מס' 2 ו-4 ו-5,000 ש"ח למתלונן מס' 5). עוד עולה מההסדר, כי בעתיד יוגש נגד הנאשם כתב אישום נוסף, הנוגע למתלוננת אחרת, עדת תביעה מס' 20, וכי הנאשם יפצה כבר עכשיו עדה זו בסכום של 25,000 ש"ח. מטיעוני המאשימה עלה, כי כיום קיימת מניעה דיונית להגיש את האישום זה, ולכשתוסר המניעה הדיונית, יוגש האישום והצדדים יעתרו במשותף להשית בגינתו עונש של ששה חודשי מאסר שירוצה בחופף לעונש שיגזר על הנאשם בתיק זה.

ב"כ המאשימה נימק את ההסדר, ובכלל זה את התיקונים הנרחבים בכתב האישום, בקשיים ראיתיים שונים להוכחת מלוא האמור בכתב האישום המקורי, בגילו של הנאשם וברמת הענישה הנוהגת. לאור אלה ביקש לכבד את ההסדר ולהשית על הנאשם את העונשים המוסכמים.

ב"כ הנאשם הצטרף לדברי ב"כ המאשימה בכל הנוגע לסבירות ההסדר והנימוקים הראיתיים שהובילו לו. כמו כן ביקש להפנות לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולתרומתו לחברה.

ב"כ שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטיעוניהם.

הנאשם ביקש לומר את המילה האחרונה. בדבריו הביע חרטה מעומק הלב על מעשיו.

העונש ההולם

חומרת מעשיו של הנאשם ברורה:

מעובדות האישומים הראשון והשני עולה, כי הנאשם ניצל את מעמדו כראש קהילה חסידית לשם ביצוע מעשים מגונים בשתיים מחברות הקהילה, אשר באו לקבל את ברכתו ועצתו. מבלי להקל ראש במעשים, עיקר החומרה שבהם אינה המעשים עצמם, אלא הנסיבות האופפות אותם, ובעיקר ניצול מעמדו של הנאשם והשפעתו על המתלוננות.

הנאשם אף יצר בפני המתלוננות מצג כוזב, כאילו יש במעשיו מימד מיסטי, של מחילת עוונות או קדושה, תוך ניצול האמון אשר נתנו בו, כראש קהילתן, לצורך סיפוק מאוויו. לא ניתן לישוב את הפער שבין המצופה מן הנאשם, אשר נתפס בעיני חסידיו כסמכות רוחנית ודתית, ובין הכיעור והשפל שבהתנהגותו בחדרי חדרים, הרחק מעין הקהל.

מעשים אלו פגעו קשות בכבודן של המתלוננות ובאוטונומיה שלהם על גופן. יתרה מכך, לא קשה לתאר את הקושי העצום בו נתקלו המתלוננות, כאשר נאלצו לחשוף את מעשיו של הנאשם – ראש הקהילה אליה השתייכו.

על פי האישום השלישי, הנאשם המשיך וניצל את מעמדו והשפעתו על חסידיו, בכך שהורה לשניים מהם להכות את בעלה של מתלוננת מס' 4, על כך שהעז וחשף את מעשיו. השניים צייתו לנאשם ותקפו את מתלונן מס' 5 פעמיים.

גם במקרה זה, חומרת המעשים חורגת מהפגיעה הגופנית במתלונן מס' 5, שהרי המעשים נועדו להשתיקו ולמנוע ממנו לחשוף את העבירות אותן ביצע הנאשם. משכך, מעבר לפגיעה בגופו של מתלונן מס' 5 ובכבודו, המעשים נועדו למנוע קיומו של הליך זה ממש, ולהביא לכך שהנאשם לא ישלם מחיר בעבור מעשיו.

ב"כ המאשימה הגיש הצהרות נפגעי עבירה של שלושת המתלוננים:

הצהרתה של מתלוננת מס' 2 (במ/1) מתארת את הפגיעה שנגרמה לה כתוצאה ממעשיו של הנאשם. ב"כ המאשימה מסר בשמה, כי היא מסכימה להסדר הטיעון.

הצהרתה של מתלוננת מס' 4 (במ/2) מתארת את הקשיים מהם היא סובלת בשל מעשיו של הנאשם, הפוגעים בה במישורים שונים של חייה, לרבות בשל נידויה מהקהילה אליה השתייכה והשמצות המופנות כלפיה. כמו כן מתארת המתלוננת את הקושי שעמד בפניה בטרם התלוננה נגד הנאשם, בשל מעמדו כראש הקהילה. מתלוננת מס' 4 ביקשה שלא לכבד את ההסדר, שכן היא רואה בו "סטירת לחי" לה ומעמיד אותה בסכנה מפגיעה על ידי חסידי של הנאשם.

הצהרתו של מתלונן מס' 5 (במ/3) מתארת סבל אותו חווה בשל התנכלויות של הנאשם ושל חסידי, ואת הפגיעה שנגרמה לו בשל התקיפות. לדברי מתלונן מס' 5, חייו וחייה של אשתו, מתלוננת מס' 4, נהרסו על ידי הנאשם, ועל כן ביקש להחמיר עם הנאשם ולהשית עליו את העונש המירבי על מעשיו.

דיון והכרעה

לאור ההסדר שבין הצדדים, אינני נדרש לקבוע מתחם עונש הולם, אלא לקבוע האם מדובר בהסדר סביר. עם זאת אומר, כי לו הייתי נדרש לקבוע מתחם עונש הולם, הייתי קובע מתחמים נפרדים לכל אחד מן האישומים, שכן מדובר במעשים שונים ומובחנים זה מזה, אשר בוצעו בפער זמנים משמעותי זה מזה, ופגעו בקרבנות שונים. לאור חומרת המעשים ופגיעתם בערכים מוגנים, המתחם אותו הייתי קובע בגין כל אחד מהאישומים, היה מחייב השתת מאסר בפועל, לריצוי ממש.

לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות, ראיתי לכבד את ההסדר ולהשית על הנאשם את העונשים להם עתרו הצדדים. כנגד חומרת המעשים בהם נכשל הנאשם, עומדים שיקולים כבדי משקל, המצדיקים שלא למצות עימו את הדין:

הנאשם יליד 1937 ואין לחובתו הרשעות קודמות. מטיעוני הצדדים עולה, כי הנאשם סובל ממספר בעיות בריאותיות, ונוזק לטיפוליים רפואיים במהלך מעצרו. משכך, ברור כי ריצוי עונש מאסר לנאשם יותר מאשר לאדם צעיר.

מטיעוני המאשימה עולה, כי ברקע ההסדר עמד קושי ראייתי. זהו שיקול לגיטימי, המצדיק הקלה בעונש, וחזקה על המאשימה כי בחנה היטב את חומר החקירה והצהרתה משקפת את המצב הראייתי לאשורו.

לאור התיקונים המשמעותיים שנעשו בכתב האישום, העונש המוסכם אינו חורג לקולא מרמת הענישה הנוהגת.

נתון בעל משקל משמעותי ביותר הוא הודאתו של הנאשם במיוחס לו. ההודאה חסכה מהמתלוננת את הקושי הניכר הכרוך במתן עדות וחקירה נגדית, ויש בה ללמד על הפנמה של הפסול במעשים. בנסיבותיו המיוחדות של מקרה זה, יש להודאתו של הנאשם משקל מיוחד, בכך שהיא משדרת מסר של קבלת אחריות של הנאשם על מעשיו, לא רק כלפי בית המשפט, אלא גם כלפי קהילתו וחסידי.

כשיקול נוסף, גם אם משני בחשיבותו, יש להביא בחשבון את הקשיים הכרוכים בניהולו של משפט זה והזמן השיפוטי הרב שהוא היה מצריך.

לאור כל אלה, הסדר הטיעון שבין הצדדים נראה לי סביר והולם, ומשקף איזון ראוי שבין חומרת המעשים והכיעור שבהם מחד, ובין נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהן גילו ומצבו הבריאותי ומשקלה של הודאתו מנגד.

נתתי דעתי לאמור בהצהרות נפגעי העבירה של מתלוננים מסי' 4 ו-5 ובקשתם לחרוג מהסדר הטיעון ולהחמיר עם הנאשם. עם כל ההבנה למצוקתם ולפגיעה שנגרמה להם, לא מצאתי הצדקה לחרוג מהסדר הטיעון.

לפיכך אכבד את ההסדר ואגזור על הנאשם את העונשים הבאים :

א. שמונה עשר חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש תמנה מיום מעצרו של הנאשם לצורך הסגרה, יום 7.4.16. לתשומת לב שבי"ס, כי במנין ימי המעצר הובאה בחשבון תקופת מעצר בחו"ל, שאינה מופיעה ברישומיו.

ב. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת מין או אלימות תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ג. פיצוי למתלוננת מסי' 2 בסך 25,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 15.12.2016.

ד. פיצוי למתלוננת מסי' 4 בסך 25,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 15.12.2016.

ה. פיצוי למתלונן מסי' 5 בסך 5,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 15.12.2016.

הנאשם ישלם לעדת תביעה מסי' 20 סכום של 25,000 ש"ח עד ליום 15.12.2016 הסכום יופקד במזכירות בית המשפט ויועבר לעדה מסי' 20.

המאשימה תעביר למזכירות פרטי המתלוננים ועדת תביעה מסי' 20 עד ליום 1.12.16.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"א חשוון תשע"ז, 22/11/2016 במעמד הנוכחים.

ירון מינטקביץ, שופט

הוקלד על ידי נופר מזרחי
ירון מינטקביץ 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)